

свръзватъ бѣлѣжки-ты съ прѣдмѣты-ты, тъи бывать безусловны, проблематически, условни и раздѣлищелны.

Изяснење: Категорическо сѫженіе е кога-то съ прѣдставленіе за прѣдмѣта свръзано е прѣдставленіе за такъвѣ бѣлѣжкѣ, коя-то показва тоя крѣгъ на вещи или такъвѣ клѣбо, на кое-то ся относи тоя прѣдмѣтъ заедно съ другы-ты, нему подобны. Сѫженіе „орельть лѣти“ е категорическо; зачто-то „лѣтеніе-то“ е бѣлѣжка на орела, коя-то показва тоя крѣгъ на сѫщества на кон-то ся относи заедно съ другы-ты, что лѣтять; слѣд. прѣдставленіе-то за тѣхъ бѣлѣжкѣ заключава подъ себе прѣдставленіе за тоя прѣдмѣтъ, на кой-то ся тя прилага, и прѣдставленія за другы, подобны нему прѣдмѣты, а такива общы прѣдставленія, подъ кон-то ся подвождатъ много чистны, въобще наричать ся категорији. Причинно сѫженіе съединява двѣ такива прѣдставленія, отъ кои-то едно-то показва извѣстенъ прѣдмѣтъ, а друго-то това, что-то ся произвожда отъ той прѣдмѣтъ и по това прѣвто ся относи камъ второто, както причина камъ свое-то дѣйствіе напр. „огнь-ть производи топлинѣ“, „мысленіе - то образува мысьль.“

Раздробишелно сѫженіе е съединеніе на такива прѣдставленія, отъ кон-то едно-то сочи на прѣдмѣта, като на цѣло или родъ, а другы-ты изброяватъ него-вы-ты части или видове, напр. „чловѣкъ състои отъ душѣ и тѣла.“ „Чловѣци-ти едни сѫ мжкѣ, едини жены.“

Клѣба-та на прѣдмѣты-ты, тѣхны-ты дѣйствія и части-ты или видове-ти могжть да ни сѫ извѣстни, или неизвѣстни. Въ прѣвый случай свръзваніе на тѣхны-ты прѣдставленія съ прѣдставленія-та на прѣдмѣты-ты быва рѣшиштелно; въ второто случай — нерѣшиштелно.